

När hundarna kommer – Jessica Schiefauer

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

I läsningen kommer du (eleven) att fortsätta utveckla din förmåga att

- formulera dig i tal och skrift och argumentera för en/flera åsikt/er
- läsa, analysera, tolka och resonera om innehållet
- använda lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt
- ta ställning i etiska dilemman som handlar om att "respektera andra människors egenvärde" och att ta avstånd från kränkande behandling

Läraren reflekterar om När hundarna kommer

När hundarna kommer är en något annorlunda ungdomsbok. Innehållet, som delvis är baserat på en verklig historia, ger upphov till många tankar och funderingar. Handledningen lägger vikt vid att i samtalet ge möjligheter till olika tolkningar – att vrida och vända på rimliga orsaker. Här arbetar man med värdegrunden och det demokratiska förhållningssättet. För att befästa elevernas läsförståelse och stimulera till utvecklad tolkningsförmåga används lässtrategierna.

Före läsning

Till läraren: Läs boken noga och ta till dig innehållet på ett personligt plan. Jämför dina tankar med handledningen – går den att använda? Gör egen detaljplanering för varje avsnitt. Vad behöver dina elever? Vilka ska läsa den här boken?

Undersök samverkan med religions- och samhällskunskap: etik.

Metod – Läsningens upplägg

Undervisningen är lärarledd och arbetet sker i helklass. Följande förslag på övningar ingår i alla *sex delar* som projektet är uppdelat i:

Reciprok undervisning, de fyra lässtrategierna. Används i klassen när man bearbetar innehållet:

- *Förutspå*: Stanna ibland och låt eleverna gissa vad som ska hända sedan. "Runda" – alla får säga vad de tror.
- *Klargöra/redo ut*: Alltid i samtalen om det lästa.
- *Ställa frågor*: Kan ges som extrauppgift – men var försiktig med kontrollfrågor i skönlitteratur.
- *Sammanfatta*: kan göras ibland på en läxa. Alltid på något sätt till sist efter läsningen.

Tankemeningar kan sägas omfatta samtliga strategier. Att arbeta med dem utvecklar förmågan att tolkas/"läsa mellan raderna"/förstå det utsagda. Läraren väljer ut centrala meningar ur varje kapitel som eleverna får tänka och samtala om.

Använd särskild skrivbok/datafil för skrivandet till litteratur. Det ger eleven möjlighet att följa sin utveckling, till exempel i skrivandet till tankemeningarna.

Handledning – del 1 APRIL

Nedan ges förslag på hur läsningen kan genomföras. Anpassa upplägget så att det passar dina elever. Tid: En del per vecka – räkna med viss fördröjning – totalt ca 6-8 v.

Närläsning: Läs högt tillsammans sid. 13-48 (APRIL)

Samtal om innehållet

Klargör. Börja med dikten, prata om gott och ont. *Anteckna* det ni hittar om personerna.

Förslag: Isak provar linser, Isaks ögon är stjärnor- koppla till dikten – är Isak god? Isak är ensam ute, inga vänner, Ruben kommer och säger att det är fest vid sjön. Isak tänker att det är nåt fel att han blivit bjuden, men han går dit, tar med sig sprit. Träffar Ester, blir ihop.

Anton har tråkigt tillsammans med Isak, de har inte mycket att prata om. Anton är arg inuti, det märks när han möter Simon, hans hund är så vacker. Anton avundsjuk. Anton lyssnar på hög vitmakt-musik, lånar ut pengar till Isak mot motorcykel. Anton kommer hem, tunga tramp, snörvlar, grov haka, ganska stor näsa, långt hår. Han är sen, vill inte ha mat. Han går upp på sitt rum, ingen säger något om det.

Ester, alldaglig, är uttråkad, hon vill skolka. Ester känner sig desperat, längtar, känner sig förtvivlad. Öppning blir festen. Träffar Isak, blir tuffare mot sina föräldrar. Förälskad.

Ester och Isak: båda är ensamma och mogna för att träffa nån. Lite desperata, mycket ensamma blir de i hop.

Klargör vad som hänt/händer

Gemensamt för de tre är ensamheten. Varken Isak eller Anton har några vänner. Ester har Veronica, men längtar efter något annat. Ensamheten, isoleringen, utanförskapet är viktigt.

Föräldrarna: två olika sorter. Esters bryr sig mer aktivt, medan Isak och Antons är mer låt-gå-typen.

Tankemeningar

Gör först några tillsammans – om eleverna inte tidigare arbetat så här. Använd strategin "att göra kopplingar".

1. Klargör först texten och meningens plats i sammanhanget.
2. Fundera på det finns någon koppling till egna erfarenheter.
3. Fundera på om det går att göra kopplingar till omvärlden. I det fortsatta arbetet är det viktigt:
4. a) Att eleverna får välja 2-3 meningar som max.
b) Att de först får skriva sina tankar och kopplingar,
c) samt att de till sist får dela med sig till varandra.
5. Vad tänker du om ....? Välj 2-3 tankemeningar.

Tankemeningar APRIL

Isaks ögon är två stora stjärnor, och de ser på honom genom spegeln.

Inte ens den nya delen, den borta vid gymnasalen, inger något som helst hopp om livet.

Det är kyligt i luften, snart kommer skymningen och sedan kommer gryningen och därefter kommer skymningen igen, och det verkar inte bli mycket mer av livet än så.

Han är en sådan som folk tycker är snygg.

Esters tillvaro är ett enda långt ingenting.

... och allt oftare känns det som om det redan har hunnit bli för sent.

Det finns mycket som hennes föräldrar inte begriper sig på men fina betyg och bra provresultat är något som de begriper.

*Det har skett ett misstag, Isak blir inte bjuden på fester, det är ett allvarligt brott mot naturens ordning.
Ingen bryr sig om dem, ingen ropar dem tillbaka.
... men det är en enda händelse som skimrar och blixtrar, som vrider sig som en ljusvirvel.
... hon ville slå sig fri och hon ville aldrig mer bli fri.*

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Betygskriterier

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.